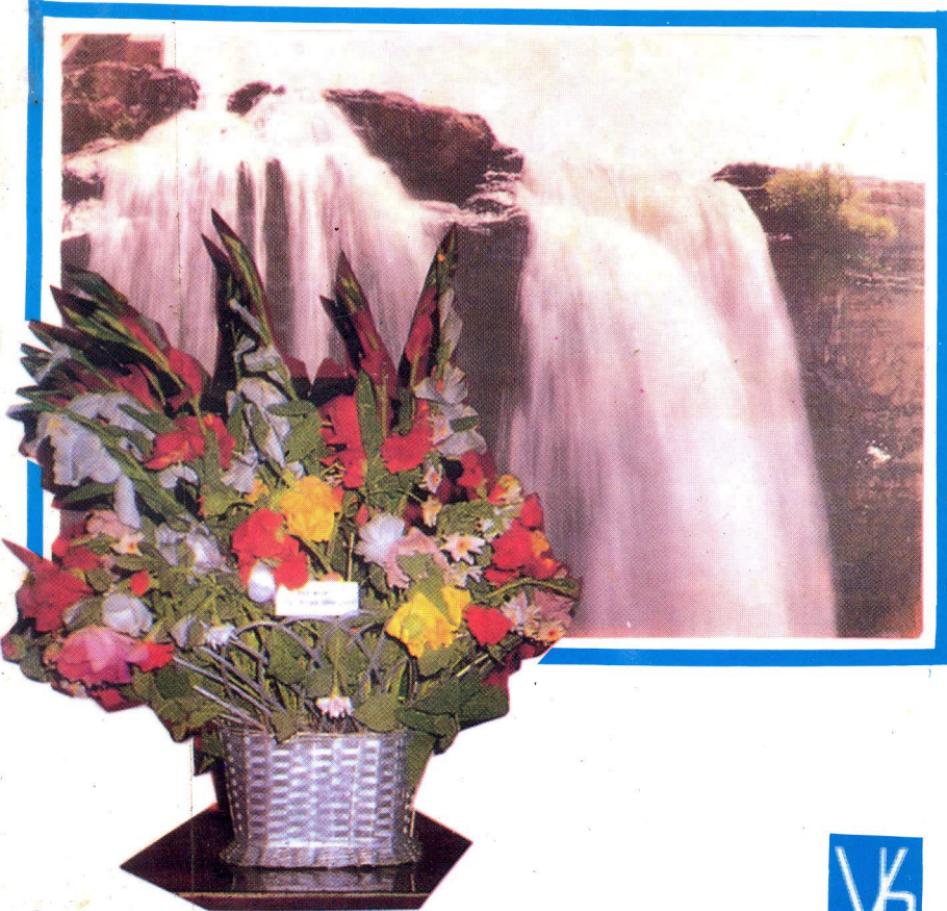

ĐC

145

BÀ MẸ ANH HÙNG

THƠ

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN

DC. 04 (92)

B. 100. M

LUONG HIỀN

BÀ MẸ ANH HÙNG

Thơ

*Kể chuyện truyền thống
về các bà mẹ Việt Nam anh hùng*

THC.145

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN
HÀ NỘI 1995

LỜI NÓI DÀU

"Công cha như núi Thái sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra..."

Dể tỏ lòng thành kính và biết ơn sâu sắc với các "Bà mẹ Việt Nam anh hùng" trong cả nước và quê hương. Tác giả tổ thơ "Đường ra trận" xin viết tiếp tập kệ chuyện truyền thống về Bà mẹ Việt Nam anh hùng mang màu sắc diển ca...

Về mặt nghệ thuật chắc còn nhiều hạn chế, song là những tình cảm chân thành và thiêng liêng của những người chiến sỹ già kính dâng lên Đảng, Bác kính yêu, Quân đội Nhân dân anh hùng, và các Bà mẹ Việt Nam anh hùng, góp phần nhỏ bé vào truyền thống lịch sử đấu tranh cách mạng của quê nhà. Đồng thời cung cấp một phần nhỏ tư liệu tuyên truyền cho phong trào "Đền ơn đáp nghĩa" sâu rộng trong nhân dân, các bà mẹ, các chị phụ nữ và nhất là thế hệ trẻ.

Trong khuôn khổ cuốn sách nhỏ không thể nào ghi đầy đủ những chiến công, những công ơn tình nghĩa và cuộc đời của các bà mẹ anh hùng, và không tránh khỏi thiếu sót.

Rất mong được các bà mẹ anh hùng, các lão thành cách mạng, các bậc cao niên, các văn nghệ sỹ trí thức và các bạn đọc xa gần lượng thứ.

TỔ THƠ ĐƯỜNG RA TRẬN
CỰU CHIẾN BINH HÀ NAM

BÀ MẸ SỐ MỘT

Mẹ là mẹ Hoàng Thị Loan
Bà mẹ số một Việt Nam anh hùng
Chồng là chiến sỹ kiên trung
Cụ Nguyễn sinh Sắc vàng lừng chống Tây

Ba con đều bị tù đầy
Tham gia cách mạng từ ngày ấy thơ
Ông Nguyễn Sinh Khiêm phất cờ
Chống quân xâm lược cõi bờ quê hương

Bà Nguyễn Thị Thanh nêu gương
Thương dân, thương nước, tìm đường đấu tranh
Con thứ là Nguyễn Tất Thành (*)
Lãnh tụ vĩ đại, nổi danh hoàn cầu

Mẹ chịu bao cảnh khổ đau
Nuôi con khôn lớn trước sau một lòng
Cả ba không vợ không chồng
Vì dân vì nước hết lòng hy sinh

Nhớ ơn cụ Hồ Chí Minh
Càng nhớ công mẹ quang vinh đời đời
Mẹ Hoàng Thị Loan là người
Bà mẹ số một dưới trời Việt Nam

(*) Nguyễn sinh Cung, Nguyễn ái Quốc, Hồ Chí Minh

DÙ CHO NƯỚC CHẢY ĐÁ MÒN

"Công cha núi Thái sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra..."

Đẹp thay đất nước nở hoa
Hàng vạn bà mẹ quê ta anh hùng
Nêu gương các mẹ soi chung
Diển hình tiêu biểu mọi vùng mọi nơi ...

Mẹ Nguyễn Thị Thứ chín mươi
Diện Bàn, Điện Thắng quê người Quảng Nam
Chín con, hai cháu song hàng
Đều là liệt sỹ vẻ vang anh hùng

Quê mẹ ở Tân Phú Trung
Là Trần Thị Chiểu ở vùng Củ chi
Tám con liệt sỹ đã ghi
Mẹ bảy mươi tám vẫn đi phong trào

Mẹ Trương Thị Tư sắt son
Chờ chồng liệt sỹ, năm con không về
Châu Thành Đồng Tháp là quê
An Phú Thuận, tuổi đã về tám mươi

Mẹ Lê Thị Mẹo, tám hai
Châu Thành Tam Hiệp ở ngoài Tiền Giang
Bốn con liệt sỹ vẻ vang
Một thương binh nặng, sẵn sàng yên tâm

Mẹ Trần Thị Than, Lý Nhân
ở Xã Nguyên Lý người dân Nam Hà
Tám mươi chín tuổi, lại là
Chồng là liệt sỹ cùng là bốn con

Còn mẹ tám mươi tuổi tròn
Có chồng cùng với ba con bỏ mình
Tên mẹ là Thái thị Thinh
Hán Siêu (*) Hà Nội, quang vinh dời dời.

(*) Phố Trương Hán Siêu

Mẹ Nguyễn Thị Ngân là người
Đã về thiên cổ, sau thời chiến tranh
Mao điền, Hà Bắc, Thận Thành
Bốn con liệt sỹ lừng danh bảng vàng

Mẹ Ngô Thị Tiên vẻ vang
Hiệp Hoà, Bắc Lý, bảng vàng còn ghi
Bốn con liệt sỹ quản gì
Mang theo thương nhớ mẹ đi chầu giời

Mẹ Lê Thị Cư mất rồi
Hàn quang, Quế Võ là người Bắc Ninh
Bốn con mẹ đã hy sinh
Mẹ đi theo các anh linh gọi về

Mẹ Nguyễn Thị Thi cùng quê
Dan Hội, Hà Bắc đường về Lục Nam
Bốn con liệt sỹ bảng vàng
Mẹ đi để lại xóm làng nhớ thương.

12 BÀ MẸ ANH HÙNG

Mẹ Phạm Thị Sảy, Phú Thương
Võ Nhai, Hà Bắc trên đường làng quê
Bốn con liệt sỹ gọi về
Mẹ đi theo những lời thề ngàn năm

Mẹ Trần Thị Mít, Hải Lăng
Hải phú, Quảng trị, tuổi bằng chín tư
Bảy con đánh Mỹ rất cù
Thêm một cháu nội hiền từ hy sinh

.....
Biết bao bà mẹ quang vinh
Kể sao cho hết nghĩa tình nước non
Dù cho nước cháy đá mòn
Đời đời công mẹ vẫn còn vẫn bia !

30-12-1994

(*) Theo tài liệu của tạp chí công tác tư tưởng văn hoá
TCCT 12/1994 - 16 Bà mẹ tiêu biểu và 7 anh hùng LLVT
là Bà mẹ Việt Nam anh hùng.

KẾ SAO CHO HẾT NỐI ĐAU

"Anh hùng lực lượng vũ trang"

Vừa là "Bà mẹ Việt Nam anh hùng"

Quân đi điệp điệp trùng trùng

Có các bà mẹ cùng chung chiến hào !

Củ Chi, Phương hiệp tự hào

Anh hùng Nguyễn Thị Rành bao nghĩa tình

Tám con ba cháy hy sinh

Chín mươi ba tuổi quang vinh quê nhà

Mẹ Gấm quê gốc Nam Hà (*)

Nghĩa Hưng, Phương xá, lạ là dân quân

Nam Thái Sơn, đánh giặc gần

Sáu con và cháu đều dồn hy sinh

Châu Thành kiên giang nghĩa tình

Tám mươi tám tuổi, quên mình vì dân

(*) Tức là anh hùng Đỗ Thị Phúc

14 BÀ MẸ ANH HÙNG

Mẹ Tám là Huỳnh Thị Tân
Thanh Tri, Mỹ Quới đều gần Hậu Giang
Năm con liệt sỹ vè vang
Tám mươi sáu vẫn sẵn sàng động viên
Con cháu di bộ đội liền
Tham gia đánh giặc ở miền biên khu.

Anh hùng mẹ Phạm Thị Ngư
Hàm Tiến, Bình Thuận nổi từ nơi đây
Bảy con liệt sỹ công dày
Tám ba mẹ vẫn đêm ngày nắng mưa

Anh hùng mẹ Vũ Thị Thùa
Quảng Nam - Đà Nẵng, chồng vừa hy sinh
Sáu con liệt sỹ quang vinh
Tám mươi mẹ sống trọn tình Duy An.

Gò Quới, Vĩnh Phước, Kiên Giang
Anh hùng Bùi Thị Thêm càng kiên trung
Hai con liệt sỹ cùng chồng
Bảy mươi mốt tuổi vẫn không chịu dừng

Anh hùng Nguyễn Thị Thanh Tùng
Hai con và cả chồng cùng hy sinh
Phú thọ hòa (thành phố) Hồ Chí Minh
Là thương binh nặng Tân bình từ lâu

.....
Kẻ sao cho hết nỗi đau
Kẻ sao cho hết ơn sâu nghĩa vàng
Anh hùng chiến đấu vẻ vang
Sáng ngời "Bà mẹ Việt Nam anh hùng"!

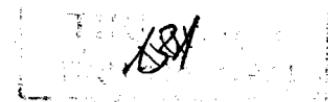
MẨNH ĐẤT ANH HÙNG

Vinh quang mảnh đất Nam Hà
Gần ba trăm mẹ nở hoa anh hùng... (*)
Hải Hậu sóng biển diệp trùng
Hai bảy bà mẹ cùng chung sáng ngời
Kim Bảng núi dựng cao vời
Hai chín mẹ được đời đời soi chung
Vụ Bản Chúa Liễu lẫy lừng
Thêm ba bảy mẹ, tung bừng đón đưa
Bình Lục chiêm trũng ngày xưa
Hai lăm mẹ vẫn nắng mưa trên đồng
Xuân Thuỷ biển lúa reo mừng
Đón ba mươi mẹ anh hùng quê hương.

Lý Nhân quê mía, nhān, đường
 Mười chín mẹ được nêu gương đời đời
 Thanh Liêm anh dũng tuyệt vời
 Mười lăm mẹ đã sáng ngời chiến công
 Nam Ninh lúa trải mênh mông
 Ba mươi mẹ sáng ánh hồng như tiên
 Ai về thăm huyện Ý Yên
 Mười bốn mẹ được xứng tên anh hào
 Duy Tiên, Đọi, Diệp vẫy chào
 Hai mốt mẹ được nêu cao bảng vàng
 Ai qua Hồng Phú, Hà Nam
 Thăm mười một mẹ vẻ vang quê nhà
 Thành Nam đất dệt nở hoa
 Mười chín tên mẹ vang xa khắp vùng
 Nghĩa Hưng biển sóng tung bừng
 Mười hai bà mẹ anh hùng ngợi ca
 .....
 Vinh quang mảnh đất Nam Hà
 Anh hùng truyền thống, nở hoa anh hùng !

(Đợt 1 : 293 mẹ được phong

AC.145

MẸ ƠI Ở DƯỚI SUỐI VÀNG

Mẹ Lê Thị Uân, Thanh Châu
Tham gia Kháng chiến từ đầu chiến tranh
Bốn con liệt sỹ hùng anh
Từ thời chống Pháp nổi danh khắp vùng
Nguyễn Sỹ Thanh chết thuỷ chung
Sỹ Trưởng anh dũng thề cùng nước non
Sỹ Yến trút hết căm hờn
Lên đầu lũ giặc trước đồn hy sinh
Sỹ Mạnh trước phút hoà bình
Còn quên cả bản thân mình vì dân
Con mẹ giữ tròn chữ Nhân
Chết vì đất nước không ngần ngại chi
Bảng vàng tổ quốc còn ghi
Công lao của mẹ lấy gì đền ơn
Nay đã bốn mươi năm tròn
Nhân dân vẫn nhớ công ơn mẹ cùng
Nêu gương mẹ Uân soi chung
Truy tặng bà mẹ anh hùng Việt Nam
Mẹ ơi ở dưới suối vàng
Có nghe khúc hát khải hoàn quê ta !

TRỌN TÌNH NƯỚC NON

Ra đi về cõi vĩnh hằng
Mẹ Lê thị Phiến hay chặng bây giờ
Mẹ tìm con Nguyễn văn Cờ
Đứa con độc nhất ấu thơ của mình

Dánh Mỹ anh dũng hy sinh
Từ năm 68 trọn tình nước non
Phường Lương Khánh Thiện vẫn còn
Nhớ mẹ liệt sỹ sắt son năm nào

Tấm gương mẹ Phiến nêu cao
Anh hùng là mẹ, tự hào quê hương !

LINH THIÊNG MẸ HÃY

Quê mẹ - Nguyên Lý, Lý Nhân
Về ở thị xã sống gần cháu con
Mẹ Hoàng Thị Gái héo mòn
Đã đi về cõi nước non xa vời
Phường Hai Bà Trưng là nơi
Anh Hoàng Văn Áng xa rời quê hương
Xông pha khắp nẻo chiến trường
Hy sinh anh dũng người thương vẫn chờ
Mẹ ơi, mãi đến bấy giờ
Công ơn của mẹ vẫn thò soi chung
Bà mẹ Việt Nam anh hùng
Linh thiêng mẹ hãy về cùng cháu con !

HỒI NGƯỜI LIỆT SỸ

Phường Lương Khánh Thiện, Hà Nam
Mẹ Lê Thị Sáu vè vang đời đời
Anh Nguyễn Quốc Văn là người
Con trai độc nhất của trời ban cho
Dánh Mỹ mẹ chẳng đắn đo
Chỉ thương con trẻ sao cho bằng người
Văn mới hai mốt tuổi đời
Hy sinh anh dũng giữa trời quê hương
Hồi người liệt sỹ yêu thương
Có hay mẹ được nêu gương anh hùng ?

NÉN ĐAU LÒNG MẸ

Mẹ Phạm Thị Nhũ, Thanh Châu
Tám mươi tám tuổi vẫn lâu tụng kinh
Cầu cho đất nước hoà bình
Cầu cho con mẹ trọn tình nước non
Mẹ chỉ có một người con
Anh Phạm Khắc Nghĩa tuổi còn học sinh
Liệt sỹ chống Mỹ quang vinh
Nén đau lòng mẹ đoạn tình người yêu
Con mẹ anh dũng bao nhiêu
Là công ơn mẹ càng nhiều chiến công
Cầu mẹ sống trăm tuổi rồng
Vé vang bà mẹ anh hùng quê ta.

MẸ NGƯỜI THIÊN CỔ

Mẹ Đinh Thị Sửu, Thanh Châu.
 Là người thiên cổ đứng đầu vinh quang
 Con mọt là Phạm Khúc Khang
 Người chiến sỹ Vệ quốc đoàn năm xưa

 Dánh Pháp anh dũng sớm trưa
 Hy sinh bốn bảy tuổi vừa hai lăm
 Cõi âm mẹ có hay chăng ?
 Công ơn của mẹ tiếng tăm lẫy lừng

 Truy phong Người mẹ anh hùng
 Tấm gương của mẹ soi chung đời đời !

MẸ Ở THUỶ LỢI

Mẹ Lê Thị Dưỡng, Mỹ Trung
 Ngoại thành Nam Định về cùng cháu con
 Phường Trần Hưng Đạo vẫn còn (*)
 Nhớ Trần minh Hải tiến đồn vang xa

 Liệt sỹ tuổi mới hai ba (1968)
 Hy sinh dũng cảm đường ra chiến trường
 Mẹ loà vì nỗi nhớ thương
 Tám ba tuổi vẫn nêu gương phong trào

 Công ơn mẹ sánh trời cao
 Đất nước có mẹ biết bao anh hùng !

(*) Mẹ là công nhân về hưu ở Trường Thuỷ lợi

HÃY YÊN GIẤC NGỦ

Mẹ Bùi Thi Xe, Châu Sơn
Nuôi dạy con cháu tiếng thơm lâu dài
Mẹ sống ở phường Minh Khai
Con trai độc nhất tuổi ngoài hai mươi

Ra đi đánh Mỹ với đời
Hy sinh anh dũng giữ trời nước non
Trải qua hai bảy năm tròn
Lòng mẹ héo hát mỏi mòn nhớ mong

Ngày nay Đảng chẳng quên công
Phong mẹ là mẹ anh hùng Việt Nam
Đặng Văn Sinh dưới suối vàng
Hãy yên giấc ngủ với hàng thông reo !

VĨNH HẰNG ANH CÓ HAY CHẶNG

Mẹ ở Liêm Chính, Hà Nam
Được tặng bà mẹ Việt Nam anh hùng
Bảy tư tuổi vẫn kiên trung
Lao động công tác vui cùng bà con

Mẹ Nguyễn Thị Thìn luôn còn
Thương con liệt sỹ tuổi tròn hai mươi
Anh Đỗ văn Doanh là người
Trai làng trẻ nhất của thời Trường Sơn

Ngày nay đất nước nhớ ơn
Nêu gương các mẹ sáng hơn trăng rằm
Các anh yên giấc ngàn năm
Cõi vĩnh hằng có hay chặng công Người ?

LINH HỒN ANH CÓ VỀ QUÊ

Mẹ Nguyễn Thị Xuân quang vinh
Ở xã Liêm Chính nghĩa tình tương thân
Con trai là Hoàng mộng Lân
Hy sinh vì nước vì dân coi thường

Bảy nhăm tuổi mẹ nhớ thương
Con trai độc nhất chiến trường ra đi
Tuổi trẻ chẳng nghĩ suy gì
Để đau lòng mẹ đường đi lối về

Linh hồn anh có về quê ?
Hãy phù hộ mẹ sớm khuya vẹn toàn
Mẹ già nay được vè vang
Xứng danh bà mẹ Việt Nam anh hùng

MẸ VŨ THỊ CHẤU

Ai về Liêm Chính, Hà Nam
Nhớ chặng những mẹ Việt Nam anh hùng
Tấm gương sáng chói soi chung
Tên tuổi các mẹ vang lừng quê hương

Mẹ Vũ Thị Chấu nhớ thương
Con Nguyễn văn Bối chiến trường hy sinh
Từ năm bảy mốt trọn tình
Tròn hai ba tuổi quên mình vì dân

Mẹ nay phường Hai Bà Trưng
Tám mươi tuổi vẫn không ngừng động viên
Bà con xóm láng thường xuyên
Tin yêu Đảng Bác vững bền đấu tranh

Ở ĐƯỜNG CỐI ÂM

Mẹ Trịnh Thị Gái mất rồi
Quê ở Mẽ nội là người vè vang
Thuộc xã Liêm Chính, Hà Nam
Con trai duy nhất thuộc hàng tiên phong

Dánh Pháp từ thuở tầm vông
Là anh Bùi Túc đi không trở về
Anh đi giữ trọn lời thề
"Chưa hết giặc Pháp chưa về quê hương"

Hồi người liệt sỹ đau thương
Có gặp người mẹ ở đường cối âm
Thưa rằng mẹ được nhân dân
Truy phong bà mẹ anh hùng Việt Nam

BAO NỐI ĐAU THƯƠNG

Mẹ Ngô Thị Duyến đi xa
Ở xã Liêm Chính thuộc Hà Nam đây
Con Lê văn Sạo đánh Tây
Hy sinh anh dũng từ ngày xa xưa

Trải bao ngày tháng nắng mưa
Công mẹ, nhà nước mới vừa tuyên dương
Mẹ ơi, bao nỗi đau thương
Để nay tên mẹ sáng gương anh hùng.

BIỂU TƯỢNG TRỜI NAM

Mẹ nay đã tuổi một trăm
Vừa tròn thế kỷ trăm năm đời người
Mẹ là cuốn sử sáng ngời
Của nhiều dòng họ, dưới trời quê hương.

Mẹ chịu bao cảnh đau thương
Năm đời cầm súng chiến trường hy sinh
Cha đi viễn sứ chiến chinh
Chồng đi đánh Nhật - Việt minh dẫn đầu

Con đi đánh Pháp dài lâu
Cháu đi đánh Mỹ tuyến đầu quản chi
Chắt đi gìn giữ biên thuỳ
Đánh tan xâm lược, quyết vì trời Nam.

Mẹ là biểu tượng vẻ vang
"Bất khuất, trung hậu, đảm đang, anh hùng"
Mẹ là biểu tượng thuỷ chung
Của các bà mẹ anh hùng Việt Nam

MẸ NAY

Mẹ nay tuổi đã về già
Sợi dây kéo cháu con xa về gần

Mẹ nay mỏi gối chồn chân
Mái lều hội tụ quây quần cháu con

Mẹ nay ngày tháng héo mòn
Mầm xanh tươi tốt cháu con nêng người

Mai đây mẹ sẽ về trời
Linh thiêng mẹ vẫn không rời cháu con

CỐ HƯƠNG

Tiếng hát giao thừa nơi cố hương
Đàn con công tác khắp muôn phương
Về đây quấn quít xung quanh mẹ
Hạnh phúc chan hoà bao mến thương !

MẸ ƠI TRONG MỐI CHIẾN CÔNG

Con đang ở dưới chiến hào
Bỗng dưng nhớ mẹ ào ào xung phong
Biên cương đứng gác đêm đông
Bỗng dưng nhớ mẹ ấm lòng suốt đêm

Biển khơi đảo vắng triền miên
Bỗng dưng nhớ mẹ đất liền bên chân
Núi cao vực thẳm hành quân
Bỗng dưng nhớ mẹ bước chân rộn ràng

Con đi bảo vệ xóm làng
Tình thương của mẹ luôn mang trong lòng
Mẹ ơi trong mối chiến công
Đều nhờ có mẹ dốc lòng thương con.

BÀ GIÀ LIÊN LẠC

Bọn địch đang tra hỏi
"Mụ già phải nói mau
Du kích trốn ở đâu
Nếu không sẽ chém đầu
Quyết không tha tội chết..."

Bà già không sợ sệt
Nén đau đớn đứng lên
Cả bọn giặc như điên
Xung quanh đầy lê nhọn

Nhin lũ giặc hung tợn
Như lũ quỷ đầu trâu
Bà chỉ khẽ lắc đầu
"Du kích tôi đâu biết!"

...

Cả toàn đội du kích
Nằm ẩn sau luỹ tre
Vẫn chú ý lắng nghe
Đang hồi hộp chờ đợi
Lo bà không chịu nổi
Sẽ làm lộ mục tiêu
Những lo lắng bao nhiêu
Bỗng thở phào nhẹ nhõm
"Bà mẹ thật dũng cảm"
Trước mũi súng quân thù !

Nhiều người thương bà cụ
Đề nghị nổ súng ngay
Dánh địch để giải vây
Cứu bà và tài liệu
Anh đội trưởng ra hiệu
Tất cả hãy nằm im
(Quân địch đông hàng nghìn
Ta không đầy tiểu đội
Không thể nào nóng vội
Dánh liều để hy sinh)
Anh vẫn nhìn, lặng thinh
Máu bừng bừng sôi sục !

Bọn địch vẫn tiếp tục
Dánh đậm và thét la
Trước mũi súng, bà già
Vẫn không hề run sợ !

1963

TÌM NGƯỜI ĐÃ MẤT

Kính tặng mẹ Phạm Thị Đồng
và hương hồn 2 liệt sỹ
Phạm Văn Truyền,
Phạm Văn Toản

Hai đứa chúng tôi
Cùng chung một tuổi
Cùng chung bàn, chung ghế một trường
Cùng yêu tha thiết quê hương
Cùng ước vọng tuổi đời sôi nổi

Rồi hai đứa hẹn nhau vào một buổi
Trốn gia đình làng xóm đi tòng quân
Anh bàn khai tăng thêm tuổi
Tôi bàn deo đá để nặng cân
Hai đứa cùng trúng tuyển
Nhưng không cùng chung đơn vị.

Tôi đi lên Tây-tiền
Anh ở lại đồng bằng
Lúc chia tay có hẹn với nhau rằng
Thi đua cố gắng lập công
Khi Độc lập cùng trở về lấy vợ

Rồi mỗi ngả say xưa chiến đấu
Hai đứa cùng vắng biệt tin nhau
Nhưng một niềm tin không biết tự đâu
Tôi hy vọng ngày trở về lại gặp.

Anh mất ở Chùa-cao
Hay đồn Non-nước ?
Và nghĩa địa chôn anh
Ai biết được ?
(Trong chiến tranh điều đó tránh làm sao)

Chỉ biết anh hy sinh năm 51
Khi diệt đồn trong chiến dịch Quang Trung
Anh xung phong phá tan một lô cốt
Thì quân thù bắn ngã gục anh
Anh vẫn xông lên
Để yểm hộ bạn mình cho đến phút hy sinh.

Tôi đã đi khắp các nghĩa trang liệt sỹ
Đã lật từng tấm bia gục đổ
Đã rửa chùi từng bia đá rêu xanh
Để mong được đọc thấy hàng chữ tên anh
Tôi tìm mãi
tìm mãi mà tên anh chẳng thấy
Nhưng rất nhiều mộ bia trắng không tên

Một phút nghẹn ngào thương cảm trào lên
Tôi bỗng gục xuống
một nấm mồ không tên trong nghĩa địa
Tôi bỗng nhìn thấy anh và gọi tên anh.

Anh vẫn mỉm cười, vì đã hy sinh
 Cho Tổ quốc hòa bình và hạnh phúc
 Anh nhìn tôi nghiêm trang như thúc dục
 Hãy vì anh, rửa hận cho anh !

Vâng !
 Anh bạn của tôi ơi ! Anh hãy nằm yên giấc
 Đã có chúng tôi đây
 Thay các anh giết giặc
 Để trả thù cho đồng bào, đồng chí đã hy sinh
 Để thống nhất đất nước
 Để bảo vệ Hoà bình
 Để mảnh đất các anh nằm
     không bị cày lên vì bom đạn
 Để Tổ quốc, gia đình và bè bạn
 Của các anh được hạnh phúc muôn đời.

 Ôi anh bạn của tôi ơi !
 Tôi đã tìm thấy anh và gặp lại anh rồi
 Anh đang nằm ở khắp mọi nơi.
 Trong nấm mộ những người không tên tuổi !

HỘ SINH CHO ĐỜI

Mẹ Phạm Thị Quán, Thanh Liêm
Ở xã Thanh Nghị, thuộc miền rèo cao
Chồng mẹ tham gia phong trào
Đòng sông Tô lịch biết bao nghĩa tình

Bốn sáu, ông Diên hy sinh
Con nhỏ hai tuổi một mình mẹ nuôi
Mẹ rời Hà Nội về xuôi
Trở về quê cũ theo người làm ăn

Hết lòng phục vụ nhân dân
Làm hộ sinh mẹ chuyên cần sớm hôm
Nuôi Phạm viết Lưu lớn khôn
Con trai mẹ quyết làm đơn xin thề

Di Nam chiến đấu chặng nè
Từ năm sáu tám, không về quê hương
Mẹ chịu bao cảnh đau thương
Con trai độc nhất chiến trường hy sinh

Nén đau, mẹ dồn nghĩa tình
Hết lòng chăm sóc hộ sinh cho đời
Mẹ nay bảy lăm tuổi rồi
Bốn mươi năm vẫn là đám đang

Mẹ Phạm thị Quán vẻ vang
Xứng danh bà mẹ Việt Nam anh hùng.

SÓM HÔM QUÂY QUẦN

Mẹ Mai Thị Tuân kiên cường
 Tiểu khu thống nhất thuộc phường Quang Trung
 Thành phố Nam Định anh hùng
 Ba trai một rể đã cùng hy sinh

Anh Vũ Đình Thành quang vinh
 Giáo viên ở lại nhiệt tình dạy thêm
 Tham gia trực chiến ngày đêm
 Hy sinh anh dũng ở trên chiến hào

Vũ Đình Khánh chí khí cao
 Vừa tròn mười bảy quyết vào miền Nam
 Cất cao giọng hát ngân vang
 Hy sinh anh dũng hiên ngang trên đường

Vũ Đình Lộc vẫn khiêm nhường
 Đang học đại học chiến trường xung phong
 Hy sinh vì nước một lòng
 Năm bảy hai, mộ ở trong núi Thành

Con rể Nguyễn Tịnh xứng danh
 Quê hương Bình Định hùng anh vang lừng
 Mẹ Tuân gạt nỗi đau chung
 Mắt con còn cháu mẹ cùng trông nom
 Ba hai, cháu chất mầm non
 Cả nội cả ngoại sớm hôm quây quần
 Lòng già không quản ngại ngăn
 Anh hùng là mẹ, muôn phần đẹp tươi.

ĐÂU CÒN NƯỚC MẮT

Mẹ Hoàng Thị Yến, Ninh Bình

Nho quan, Xích thố quanh vinh dời dời

Bốn con liệt sỹ cùng thời

Chiến trường đánh Mỹ bao người vì dân

Anh Đào Xuân Huệ quên thân

(Đào) Xuân Du, (Đào) Xuân Thất chẳng ngăn ngại chi

Ba năm "ba anh ra đi"

Mẹ già đau đớn còn gì lớn hơn

Nỗi đau chứa chất cám hờn

Thù quân giặc Mỹ, ném bom quê mình

Bẩy hai, thêm một hy sinh

Xuân tử anh dũng quên mình, thương đau

Đâu còn nước mắt đục ngầu

Nỗi đau lòng mẹ, nỗi đau xóm làng

Mẹ tám mươi tuổi vè vang

Xứng danh bà mẹ Việt Nam anh hùng !

QUẢ NGỌT TRÁI THƠM CHO ĐỜI

Mẹ Trần Thị Tính, An Khang
Huyện Tiên sơn, tỉnh Tuyên Quang thanh bình
Con mèo là Trần văn Tình
Ra đi đánh Mỹ sy sinh chiến trường

Năm sau chồng mất đau thương
Một mẹ, một vợ chán chường không con
Mẹ lo âu trẻ héo mòn
Khuyên dì bước nữa chồng con yên bề

Ngôi nhà tình nghĩa làng quê
Bà con lối xóm đi về luôn luôn
Bảy ba, mẹ vẫn sớm hôm
Trồng cây, quả ngọt trái thơm cho đời

Mẹ ơi, cầu phật cầu trời
Cho mẹ trăm tuổi sống đời vẹ vang
Tuyên quang, rừng núi vinh quang
Xứng danh "bà mẹ Việt Nam anh hùng" !

CÂY HỒNG CỦA MẸ

Mẹ Vũ Thị Chi thật vẻ vang
Quê hương Hà Nội gốm Bát tràng
Con trai độc nhất Phùng thanh Hải
Học xong Đại học quyết đi Nam

Cô gái cùng anh trồng hồng xiêm
Ríu ra ríu rít thật là duyên
Mẹ ơi cố gắng chăm cây tốt
Có quả là con đã về liền

Mẹ đã chờ anh quá ba năm
Cây hồng sai quả mẹ vẫn chăm
Bỗng tin sét đánh con đã mất
Ôi sót sa nào đau đớn bàng

Anh đã xông lên giữa chiến hào
Cầm loa địch vận giọng nêu cao
"Hồi binh lính Mỹ quay về Mỹ
Cha mẹ các anh mất lệ trào"

Mười năm mòn héo chốn quê hương
Thành phố đưa đi dưỡng lão dưỡng
Mẹ đã mang theo cành hồng triết
Bón chăm ngày tháng gửi tình thương.

AI VỀ HOÀ AN, ĐỒNG THÁP

Ai về Đồng tháp, Hoà An
Kính thăm năm mẹ Việt Nam anh hùng...

Mẹ Ngô Thị Riêng kiên trung
Đấu tranh chống Mỹ, chống cùng tham gia
Ba con liệt sỹ cả ba
Bảy mươi tám vẫn trồng hoa cho đời

Mẹ Nguyễn Thị Đàm là người
Ấp Hoà Long cũ, tuổi dời tám tư
Chồng hy sinh, mẹ chẳng từ
Cho con đánh Mỹ trả thù cho cha
Thế rồi liệt sỹ cả ba
Để mẹ đau đớn lòng già sót thương.

Mẹ Lê kim Hạnh nêu gương
Ở ấp Hoà Mỹ tuổi dường sáu lăm
Chồng đi chiến đấu biệt tăm
Hai con liệt sỹ nhận bằng vừa xong
Trai út lại quyết xung phong
Chiến trường Quốc tế, đi không trở về

Mẹ Phan Thị Bảy, chẳng nề
Dánh Mỹ ác liệt ở quê Lâm Bình
Con gái sáu bảy hy sinh
Con trai sáu tám quên mình vì dân
Bảy hai chồng lại xả thân
Mẹ nay tám bảy tinh thần khôn nguôi
Khói hương ngày tháng ngậm ngùi
Bà con lối xóm tới lui bạn cùng..

.....

MẸ ƠI CON ĐI ĐÂY

Mẹ ơi con đi đây
Con lại lên Tây bắc
Năm xưa đi giết giặc
Năm nay đi khai hoang
Đi xây dựng xóm làng
Dựng thêm nhiều quê mới

Mẹ ơi mẹ đừng ngại
Công việc nhà còn lại
Hợp tác xã ở nhà
Sẽ giúp đỡ mẹ già
Thay con đi trên đó
Mọi việc nhỏ việc to

Mẹ ơi mẹ đừng lo
Trên núi rừng Tây Bắc
Con đã quen giết giặc
Con sẽ quen khai hoang
Cùng bà con xóm làng
Dựng nên làng quê mới.

Mẹ ơi con phấn khởi
Đi xây dựng dài lâu
Tổ quốc ta rất giàu
Đâu cũng là quê cả
Bước đầu dù vất vả
Con sẽ gắng làm tròn

Còn việc riêng của con
Mẹ ơi đừng lo vội
Hôm qua cô ấy nói
Sẽ cùng đi khai hoang
Xây dựng xong xóm làng
Cùng về quê đón mẹ

Chúng con sẽ cưới nhau
Khi nào chốn rừng sâu
Nhiều lúa ngô khoai sắn
Tây bắc tràn ánh nắng
Mẹ ơi đời mẹ vui
Cùng cháy con trên ấy.

.....
Mẹ ơi, con đi đây !

MỤC LỤC

	Trang
Bà mẹ số 1	7
Dù cho nước chảy đá mòn	8
Kẻ sao cho hết nỗi đau	13
Mảnh đất anh hùng	16
Mẹ ơi ở dưới suối vàng	18
Trọn tình nước non	20
Linh thiêng mẹ hãy	21
Nén đau lòng mẹ	22
Mẹ người thiên cổ	23
Mẹ ở Thủy lợi	23
Hãy yên giấc ngủ	24
Vĩnh hằng anh có hay chăng	25
Linh hồn anh có về quê	26
Mẹ Vũ Thị Chấu	27
Ở đường cõi âm	28
Bao nỗi đau thương	28
Biểu tượng trời Nam	29
Mẹ nay, Cố hương	30
Mẹ ơi trong mỗi chiến công	31
Bà già liên lạc	32
Tìm người đã mất	34
Hộ sinh cho đời	38
Sớm hôm quây quần	39
Đâu còn nước mắt	40
Quả ngọt cho đời	41
Cây hồng của mẹ	42
Ai về Hoà An Đồng tháp	43
Mẹ ơi con đi đây	45